

ਸੰਪਤੀ ਵਰਗੀਕਰਣ ਸੰਕਲਪ

RBI ਸਰਕੂਲਰ ਬੇਅਰਿੰਗ ਨੰਬਰ RBI/DOR/2025-26/356 DOR.STR.REC.No.275/21.04.048/2025-26 ਮਿਤੀ 28 ਨਵੰਬਰ, 2025 ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ - ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ (ਗੈਰ-ਬੈਂਕਿੰਗ ਵਿੱਤੀ ਕੰਪਨੀਆਂ - ਆਮਦਨ ਮਾਨਤਾ, ਸੰਪਤੀ ਵਰਗੀਕਰਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧ) ਨਿਰਦੇਸ਼, 2025, ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ:

ਬਕਾਇਆ ਮਿਤੀ - ਇਹ ਉਹ ਮਿਤੀ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਕਰਜ਼ਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬਕਾਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। GFL ਦੇ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਲਈ, ਇਹ ਮਿਤੀ ਉਹ ਮਿਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦਿਨ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੇ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਰਜ਼ਾ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਬਕਾਇਆ - ਜੇਕਰ ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਖਾਤੇ ਨੂੰ ਬਕਾਇਆ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਪਿਛਲੇ ਬਕਾਇਆ ਦਿਨ - ਮਤਲਬ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ, ਖਾਤਾ ਬਕਾਇਆ ਹੈ।

SMA - ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਸਪੈਸ਼ਲ ਮੌਜੂਦਾ ਅਕਾਊਂਟ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਡੇਜ਼ ਪਾਸਟ ਡਿਊ ਮੋਡ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਖਾਤੇ ਦੀ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਟਰੈਕ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। SMA ਅਧੀਨ ਤਿੰਨ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਡੇਜ਼ ਪਾਸਟ ਡਯੂ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਜੇਕਰ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਨਿਯਤ ਮਿਤੀ 31 ਤਰੀਕ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਪਹਿਲੀ ਅਦਾਇਗੀ 31 ਮਾਰਚ 2021 ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਰਗੀਕਰਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ:

ਪਿਛਲੇ ਦਿਨ ਬਕਾਇਆ (DPD)	ਵਰਗੀਕਰਨ	ਇਸ ਮਿਤੀ ਤੱਕ
30 ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ	SMA-0	31 ਮਾਰਚ 2021
30 ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਤੇ 60 ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ	SMA-1	30 ਅਪ੍ਰੈਲ 2021
60 ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਤੇ 90 ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ	SMA-2	30 ਮਈ 2021
90 ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ	NPA	29 ਜੂਨ 2021

NPA - ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਗੈਰ-ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਵਾਲੀਆਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਮਿਆਦੀ ਕਰਜ਼ਾ ਖਾਤਾ 90 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਬਕਾਇਆ ਰਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਨਪੀਏ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕੁਝ ਖਾਸ ਘਟਨਾਵਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧੋਖਾਧੜੀ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਆਦਿ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਖਾਤਾ ਜੋ ਨਿਯਮਤ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਘਾਟੇ ਵਾਲੀ ਸੰਪਤੀ ਵਜੋਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਖਾਤੇ ਦੇ NPA ਵਿੱਚ ਬਦਲਣ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ CIBIL ਵਰਗੀਆਂ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਜਾਣਕਾਰੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਅਪਗ੍ਰੇਡੇਸ਼ਨ - ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਲਾ 90 ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਖਾਤਾ NPA ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਨੂੰ ਸਟੈਂਡਰਡ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਅਪਗ੍ਰੇਡ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਪੂਰੀ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ। ਅਗਾਂਹ, ਉਹ ਕਰਜ਼ਾ ਖਾਤੇ ਜੋ NPA ਵਜੋਂ ਵਰਗੀਕ੍ਰਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਕੇਵਲ ਉਸੇ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਮੁੜ "ਸਟੈਂਡਰਡ" ਵਜੋਂ ਅਪਗ੍ਰੇਡ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਜੇਕਰ ਕਰਜ਼ੇਦਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪੂਰੀ ਬਿਆਜ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਰਕਮ ਦੀ ਬਕਾਇਆ ਅਦਾਗੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।

ਦਿਨ-ਅੰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ - ਕੰਪਨੀ ਕੋਲ ਇੱਕ ਦਿਨ-ਅੰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੈ ਜੋ ਦਿਨ ਲਈ ਕਿਤਾਬਾਂ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਕ ਲੇਖਾ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਪੈਸੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਖਾਤੇ ਨੂੰ ਬਕਾਇਆ ਵਜੋਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਦਿਨ ਦੇ ਅੰਤ 'ਤੇ SMA/NPA ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।